

Obsah

Zoznam skratiek	11
1. Vývoj európskej integrácie.....	13
1.1 Vznik troch európskych spoločenstiev	13
1.2 Jednotný európsky akt	14
1.3 Vznik Európskej únie verzus Maastrichtská zmluva	15
1.4 Amsterdamská zmluva	17
1.5 Zmluva z Nice	18
1.6 Lisabonská zmluva.....	19
2. Európska únia, jej ciele a právomoci	23
2.1 Európska únia ako subjekt medzinárodného spoločenstva	23
2.2 Ciele európskej únie	23
2.3 Právomoci Európskej únie	25
2.3.1 Vnútorne právomoci Únie.....	25
2.3.2 Vonkajšie právomoci Únie.....	29
3. Inštitúcie Európskej únie.....	31
3.1 Inštitucionálny systém v EÚ	31
3.2 Vzťah medzi inštitúciami EÚ a jej politikami.....	32
3.3 Európska rada.....	33
3.4 Európsky parlament.....	34
3.5 Rada Európskej únie.....	36
3.6 Európska komisia	39
3.7 Súdny dvor Európskej únie	41
3.8 Európska centrálna banka.....	43
3.9 Európsky dvor audítorov	43
3.10 Európsky hospodársky a sociálny výbor	44
3.11 Výbor regiónov	44
3.12 Európska investičná banka	45
3.13 Európsky ombudsman	46
4. Povaha práva Európskej únie	47
4.1 Právo Európskej únie - pojem	47
4.2 Povaha práva Európskej únie	48
4.2.1 Zásada prednosti únijného práva.....	48
4.2.2 Zásada priamej použiteľnosti únijného práva	50
4.2.3 Zásada priameho účinku únijného práva.....	51
4.2.4 Zásada nepriameho účinku únijného práva	52

4.2.5	Zásada zodpovednosti členského štátu za škodu spôsobenú porušením právneho poriadku EÚ	53
5.	Pramene práva Európskej únie	56
5.1	Štruktúra prameňov úijného práva	56
5.1.1	Primárne právo EÚ	57
5.1.2	Všeobecné právne zásady	58
5.1.3	Medzinárodné zmluvy EÚ s tretími štátmi a medzinárodnými organizáciami	59
5.1.4	Sekundárne pramene úijného práva	61
5.1.5	Rozhodnutia Súdneho dvora EÚ	64
5.2	Právo spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky	64
6.	Tvorba práva v Európskej únii	66
6.1	Tvorba primárneho práva EÚ	66
6.1.1	Zakladateľské zmluvy a ich revízie	66
6.1.2	Zmluvy o pristúpení do Európskej únie a vystúpení z EÚ	67
6.2	Tvorba sekundárneho úijného práva	67
6.2.1	Riadny legislatívny postup	67
6.2.2	Mimoriadny legislatívny postup	69
6.2.3	Nelegislatívne akty Európskej únie	71
6.2.4	Úradný vestník EÚ	72
6.2.5	Rozhodovanie v Európskom parlamente a v Rade	72
6.3	Tvorba a prijímanie medzinárodných zmlúv na úijnjej úrovni	73
6.4	Právo spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky	74
7.	Vnútorý trh Európskej únie. Voľný pohyb tovarov	75
7.1	Pojem vnútorý trh	75
7.2	Vývoj vnútorného trhu	76
7.3	Voľný pohyb tovarov	78
7.3.1	Clá a poplatky s rovnakým účinkom ako clo	78
7.3.2	Kvantitatívne obmedzenia dovozu a vývozu a opatrenia s rovnocenným účinkom	79
7.3.3	Prípustné obmedzenia voľného pohybu tovarov	82
7.3.4	Harmonizácia technickej legislatívy	83
8.	Vnútorý trh Európskej únie. Voľný pohyb služieb	85
8.1	Pojem služba na vnútorom trhu EÚ	85
8.2	Prípustné obmedzenia voľného pohybu služieb	89
8.3	Sekundárne úijné právo voľného pohybu služieb	90
8.3.1	Smernica o službách na vnútorom trhu	90
8.3.2	Vysielanie pracovníkov pri poskytovaní služieb	92
9.	Vnútorý trh Európskej únie. Voľný pohyb kapitálu	94

9.1	Vývoj voľného pohybu kapitálu a platieb	94
9.2	Právna úprava voľného pohybu kapitálu a platieb	95
9.3	Prípustné obmedzenia voľného pohybu kapitálu a platieb	97
9.3.1	Výnimky stanovené primárnym právom	97
9.3.2	Naliehavé dôvody stanovené judikatúrou Súdneho dvora	99
9.3.3	Prípustné obmedzenia pohybu kapitálu medzi EÚ a tretími krajinami	99
9.4	Prechodné obdobie vo vzťahu k Slovenskej republike	100
10.	Vnútrotný trh Európskej únie. Voľný pohyb osôb	101
10.1	Voľný pohyb pracovníkov v EÚ a pojem pracovník	101
10.2	Práva pracovníkov v únijnom práve všeobecne	105
10.3	Právo na pobyt	107
10.3.1	Režimy práva na pobyt	107
10.3.2	Výnimky z práva na pobyt	109
10.4	Prípustné obmedzenia voľného pohybu pracovníkov	111
10.4.1	Prípustné obmedzenia v primárnom práve a judikatúre Súdneho dvora	111
10.4.2	Uznávanie vzdelávania a odbornej praxe	112
10.4.3	Jazykové bariéry voľného pohybu pracovníkov	114
10.4.4	Prechodné obdobia voľného pohybu pracovníkov	115
11.	Vnútrotný trh Európskej únie. Sloboda podnikania	116
11.1	Pojem podnikanie podľa únijného práva	116
11.2	Spôsoby cezhraničného podnikania	117
11.3	Cezhraničná zmena sídla právnickej osoby a sloboda podnikania	118
11.4	Podpora konkurencieschopnosti právnych foriem obchodných spoločností	120
11.4.1	Prípud Centros	120
11.4.2	Prípud Überseering	121
11.4.3	Prípud Inspire Art	122
11.5	Prípustné obmedzenia slobody podnikania	123
12.	Harmonizácia práva obchodných spoločností v EÚ	124
12.1	Vývoj harmonizačného procesu práva obchodných spoločností	124
12.2	Harmonizácia publicity obchodných spoločností	127
12.2.1	Publicita obchodných spoločností	127
12.2.2	Publicita organizačných zložiek zahraničných obchodných spoločností	129
12.3	Harmonizácia účtovníctva obchodných spoločností	129
12.3.1	Bilančná obchodná smernica	130
12.3.2	Smernica o audite	131
12.4	Harmonizácia fúzií obchodných spoločností	131
12.4.1	Fúzie akciových spoločností	132

12.4.2	Rozdelenie akciových spoločností	133
12.4.3	Cezhraničné fúzie	134
12.5	Harmonizácia základného imania obchodných spoločností.....	134
12.5.1	Harmonizácia základného imania akciových spoločností.....	134
12.5.2	Dvanásť obchodná smernica o spoločnosti s jediným spoločníkom	135
12.5.3	Trináť obchodná smernica o ponukách na prevzatie	136
13.	Cezhraničné fúzie	138
13.1	Právna úprava cezhraničnej fúzie.....	138
13.2	Pojem cezhraničná fúzia.....	139
13.2.1	Vzťah obchodnej spoločnosti k právnemu poriadku členského štátu	139
13.2.2	Právna forma zúčastnených spoločností na cezhraničnej fúzii	139
13.2.3	Cezhraničný prvok	141
13.3	Spôsoby realizácie cezhraničnej fúzie.....	142
13.4	Postup pri cezhraničných fúziách.....	142
13.4.1	Návrh zmluvy o cezhraničnej fúzii	142
13.4.2	Uverejnenie zmluvy o cezhraničnej fúzii a informačná povinnosť	144
13.4.3	Správy štatutárneho orgánu, dozornej rady a znalca.....	145
13.4.4	Schvaľovanie cezhraničnej fúzie.....	146
13.4.5	Osvedčovanie náležitostí vnútroštátnej fázy cezhraničnej fúzie.....	147
13.4.6	Osvedčenie náležitostí cezhraničnej fúzie.....	148
13.4.7	Registrácia nástupníckej spoločnosti cezhraničnej fúzie	149
13.4.8	Zverejnenie ukončenia cezhraničnej fúzie	149
13.5	Neplatnosť cezhraničnej fúzie.....	150
14.	Európske právne formy podnikania	151
14.1	Všeobecne o európskych právnych formách podnikania.....	151
14.2	Európske zoskupenie hospodárskych záujmov	151
14.2.1	Založenie a vznik európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov	152
14.2.2	Zmena sídla európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov	154
14.2.3	Orgány európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov.....	154
14.2.4	Členstvo v európskom zoskupení hospodárskych záujmov	155
14.2.5	Zrušenie a zánik európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov	156
14.3	Európska spoločnosť	157
14.3.1	Založenie a vznik SE.....	158
14.3.2	Základné imanie SE	160
14.3.3	Názov SE.....	160
14.3.4	Sídlo SE.....	160
14.3.5	Vnútoraná štruktúra SE.....	161

14.3.6 Zrušenie a zánik SE.....	162
14.4 Európske družstvo	162
14.4.1 Založenie a vznik európskeho družstva	163
14.4.2 Základné imanie európskeho družstva	163
14.4.3 Stanovy európskeho družstva.....	164
14.4.4 Sídlo európskeho družstva	164
14.4.5 Štruktúra orgánov európskeho družstva.....	165
14.4.6 Zrušenie a zánik európskeho družstva	165
14.5 Európska súkromná spoločnosť	165
15. Hospodárska súťaž v Európskej únii.....	167
15.1 Pramene újného práva hospodárskej súťaže	167
15.2 Kartelové právo	169
15.2.1 Pojem podnik.....	169
15.2.2 Pojem dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy v primárnom práve.....	170
15.2.3 Cezhraničný prvok	171
15.2.4 Pravidlo de minimis	171
15.2.5 Výnimky v zmysle článku 101 ods. 3 ZFEÚ	172
15.3 Dominantné postavenie na trhu a jeho zneužitie.....	173
15.3.1 Tovarový relevantný trh	174
15.3.2 Priestorový a časový relevantný trh	174
15.3.3 Podiel na relevantnom trhu a jeho štruktúra.....	175
15.4. Koncentrácie.....	175
15.4.1 Kritériá koncentrácie s významom pre Úniu.....	176
15.4.2 Konanie o koncentracii.....	177
15.5 Štátna pomoc	178
15.5.1 Pojem štátna pomoc a jej generálny zákaz.....	178
15.5.2 Obligatórne výnimky zo zákazu poskytovania štátnej pomoci	179
15.5.3 Fakultatívne výnimky zo zákazu poskytovania štátnej pomoci	179
15.5.4 Postup členských štátov a Komisie pri poskytovaní štátnej pomoci.....	180
16. Podpora malého a stredného podnikania v EÚ	182
16.1 Rozvoj malého a stredného podnikania v EÚ a na Slovensku	182
16.2 Politika v oblasti malého a stredného podnikania.....	188
16.2.1 Definícia malých a stredných podnikov	188
16.2.2 Údaje používané v prípade počtu pracovníkov a finančných čiastok a referenčného obdobia	190
16.2.3 Vyhotovenie údajov o podniku	190
16.3 Inštitucionálny a programový rámec podpôr malého a stredného podnikania na úrovni EÚ a Slovenska	191

14.3.6 Zrušenie a zánik SE.....	162
14.4 Európske družstvo	162
14.4.1 Založenie a vznik európskeho družstva	163
14.4.2 Základné imanie európskeho družstva	163
14.4.3 Stanovy európskeho družstva.....	164
14.4.4 Sídlo európskeho družstva	164
14.4.5 Štruktúra orgánov európskeho družstva.....	165
14.4.6 Zrušenie a zánik európskeho družstva	165
14.5 Európska súkromná spoločnosť	165
15. Hospodárska súťaž v Európskej únii.....	167
15.1 Pramene úijného práva hospodárskej súťaže	167
15.2 Kartelové právo	169
15.2.1 Pojem podnik.....	169
15.2.2 Pojem dohody, rozhodnutia a zosúladené postupy v primárnom práve.....	170
15.2.3 Cezhraničný prvok	171
15.2.4 Pravidlo de minimis	171
15.2.5 Výnimky v zmysle článku 101 ods. 3 ZFEÚ	172
15.3 Dominantné postavenie na trhu a jeho zneužitie.....	173
15.3.1 Tovarový relevantný trh.....	174
15.3.2 Priestorový a časový relevantný trh	174
15.3.3 Podiel na relevantnom trhu a jeho štruktúra.....	175
15.4. Koncentrácie.....	175
15.4.1 Kritériá koncentrácie s významom pre Úniu.....	176
15.4.2 Konanie o koncentrácii.....	177
15.5 Štátna pomoc	178
15.5.1 Pojem štátna pomoc a jej generálny zákaz.....	178
15.5.2 Obligatórne výnimky zo zákazu poskytovania štátnej pomoci.....	179
15.5.3 Fakultatívne výnimky zo zákazu poskytovania štátnej pomoci	179
15.5.4 Postup členských štátov a Komisie pri poskytovaní štátnej pomoci.....	180
16. Podpora malého a stredného podnikania v EÚ	182
16.1 Rozvoj malého a stredného podnikania v EÚ a na Slovensku.....	182
16.2 Politika v oblasti malého a stredného podnikania.....	188
16.2.1 Definícia malých a stredných podnikov	188
16.2.2 Údaje používané v prípade počtu pracovníkov a finančných čiastok a referenčného obdobia	190
16.2.3 Vyhotovenie údajov o podniku	190
16.3 Inštitucionálny a programový rámec podpôr malého a stredného podnikania na úrovni EÚ a Slovenska	191

16.3.1	Inštitucionálny rámec podpory MSP	191
16.3.2	EŠIF - Európske štrukturálne a investičné fondy (2014 – 2020)	197
16.3.3	Komunitárne programy EÚ (2014 - 2020)	197
17.	Ochrana spotrebiteľa v EÚ	201
17.1	Vývoj politiky ochrany spotrebiteľa v práve EÚ	201
17.2	Všeobecne o právach spotrebiteľa v spotrebiteľských zmluvách	203
17.2.1	Spotrebiteľská zmluva	204
17.2.2	Nekalé podmienky v zmluvách	206
17.2.3	Nekalé obchodné praktiky	208
17.3	Ochrana spotrebiteľa vo vybraných spotrebiteľských zmluvách	209
17.3.1	Podomový a zásielkový predaj	210
17.3.2	Spotrebiteľské úvery a finančné produkty	212
17.3.3	Zmluvy v cestovnom ruchu	215
17.4	Ochrana spotrebiteľa v dopravných službách	218
17.4.1	Letecká doprava	219
17.4.2	Železničná doprava	219
17.4.3	Autobusová doprava	219
17.4.4	Námorná a vnútrozemská vodná doprava	219
18.	Právo duševného vlastníctva v EÚ	221
18.1	Patentové právo v Európskej únii	221
18.1.1	Patent EÚ	221
18.1.2	Dodatkové ochranné osvedčenia	223
18.2	Dizajn Európskej únie	225
18.3	Topografie polovodičových výrobkov	227
18.4	Nové odrody rastlín	227
18.5	Ochranné známky v EÚ	231
18.5.1	Ochranná známka EÚ	231
18.5.2	Harmonizácia vnútroštátneho práva ochranných známk	233
18.6	Chránené označenia	234
18.6.1	Poľnohospodárske výrobky a potraviny	234
18.6.2	Vína a vínne výrobky	238
18.6.3	Liehoviny	240
18.7	Obchodné tajomstvo a know-how	240
19.	Hospodárska a menová únia	242
19.1	Právny rámec hospodárskej a menovej integrácie	242
19.2	Hospodárska integrácia	243
19.3	Vývoj hospodárskej a menovej spolupráce	244

19.4	Tri etapy budovanie hospodárskej a menovej únie	246
19.4.1	Prvá etapa – zrušenie obmedzení pohybu kapitálu v EÚ	246
19.4.2	Druhá etapa – zriadenie Európskeho menového inštitútu a Európskej centrálnej banky	248
19.4.3	Tri etapy budovania HMÚ: Tretia etapa – stanovenie neodvolateľných výmenných kurzov	250
19.5	Inštitucionálne zabezpečenie Hospodárskej a menovej únie	252
19.5.1	Inštitucionálne zabezpečenie menovej únie	253
19.5.2	Európsky systém centrálnych bánk	253
19.5.3	Európska centrálna banka.....	253
19.6	Koordinácia hospodárskeho riadenia v EÚ	255
19.6.1	Opatrenia na posilnenie hospodárskeho riadenia v EÚ.....	256
19.6.2	Zmluva o stabilite, koordinácii a správe v hospodárskej a menovej únii	257
19.6.2	Opatrenia na zabezpečenie stability eurozóny	260
19.6.3	Európsky systém finančného dohľadu a banková únia	261
20.	Spoločná obchodná politika	263
20.1	Legislatívna úprava Spoločnej obchodnej politiky EÚ	263
20.2	Nástroje Spoločnej obchodnej politiky EÚ	265
20.2.1	Autonómna obchodná politika EÚ	265
20.2.2	Zmluvná obchodná politika EÚ	266
20.3	EÚ a zmluvné vzťahy v oblasti obchodu	267
20.3.1	Colná únia EÚ a colné únie EÚ s tretími krajinami	268
20.3.2	Obchodné dohody	270
20.4	EÚ a WTO.....	272
20.5	EÚ a svetový obchod.....	272
21.	Cezhraničné riešenie sporov v EÚ	275
21.1	Vývoj cezhraničného riešenia sporov	275
21.2	Cezhraničné riešenie sporov súdnou cestou.....	278
21.2.1	Európsky exekučný titul pre nesporné nároky	278
21.2.2	Európsky platobný rozkaz.....	280
21.2.3	Európsky exekučný titul v drobných sporoch.....	282
21.3	Mimosúdne riešenie cezhraničných sporov	285
22.	Súdny systém Európskej únie	288
22.1	Právomoc a príslušnosť súdov Súdneho dvora EÚ	288
22.1.1	Právomoc Súdneho dvora EÚ	288
22.1.2	Príslušnosť Súdneho dvora EÚ	289
22.2	Druhy konaní pred Súdnym dvorom EÚ.....	291
22.2.1	Konanie o porušení zmluvy podľa čl. 258-260 ZFEÚ	291

22.2.2 Konanie o žalobe o neplatnosti právneho aktu.....	293
22.2.3 Konanie o žalobe o nečinnosti	295
22.2.4 Konanie o predbežnej otázke (prejudiciálne konanie)	295
22.2.5 Konanie o náhrade škody	299
22.2.6 Konanie o pracovnoprávnych nárokoch.....	300
22.2.7 Konanie o preskúmanie rozhodnutia o porušení hodnôt Únie	301
22.2.8 Ďalšie konania prebiehajúce pred Súdny dvorom EÚ	301
Zoznam literatúry	303